

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Timothæo Lectori. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

sublata. verum idem multis vsu venisse reor, quod segnibus & ignavis naucleris, qui, cum prospero vento frui liceat, in portu manentes, atque in cauponis sese voluntantes, tempus accusent, vt quodd ventos haudquaquam opportunè subministrarit. Ad quos optimo iure quispiam hæc verba habuerit: Nautarum segnissimi, illud quidem legem suam seruabat: vos autem temporum commoditate minimè vsi estis. Est autem diuinæ quidem prouidentia, nauigantibus opem ferre, opera autem à se ipso quemque exigere oportet. Ad eundem igitur modum nos quoque cum diuinæ manus munere propensionem ad virtutem naturæ tributam esse perspectum habeamus, labores ipsi conferamus. Sic enim lætus ac faustus finis consequetur.

Timothæo Lectori. 3.

Sermonum craterem, vir discendi cupidissime, hoc est diuinæ Scripturas, Dei sapientia miscuit, craterem inquam non melle, aut lacte, aut vino, sed doctrina & philosophia refertum, diuinis que gratis redimitum, qui eos à quibus abhibetur, ad virtutem ac pietatem hortatur, id nimirum efficiens, vt res terrenas negligat, atque in cælestes sese insinuent: craterem inquam, non artificiosa quædam & captiones continentem, nec absurdas & infinitas naturæ contemplationes: verum celeberrimorum & clarissimorum virorum res gestas. Quorum si tum actiones, tum sermones imiteris, virtutum ornamentum es habiturus. At ne improborum quidem vitas & supplicia reticuit: vt iis cognitis, & virtutes, si libeat, imitari, & vitia fugere possis. Quæ obrem cum ex externa eruditione apiculæ instar tantum collegeris, quantum ad nostram philosophiam conducit (multa enim, si verè loqui volumus, de virtute illi differuerunt) id omne quod reliquum est, valere iube: (præsertim cum eos perpetuum sibi ipsis inuicem bellum indixisse videas. Nam & Aristoteles aduersus Platonem impetum fecit: & Stoici rursus ad-

θένοι τοῖς ραθύμοις ναυκλήροις, οἱ παρὸν ἄπολαύειν δεξιὰ πνεύματος ἐν τοῖς λιμέσι περιμερόντες καὶ ἐν καπιλείοις κελιδέδρομοι ἐφελθῶν τῆ ἄρα, ὡς οὐ δεόντως χρηρηγασίῃ τὰ πνεύματα. πρὸς οὗς διχῶς ἄντις εἰποι, ἀργότατοι πλωτῆρων, ἡ μὲν ἐφύλαξε τὸν αὐτῆς θεσμὸν, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐχρησάσθε τοῖς χειροῖς. ἐστὶ δὲ τῆς μὲν θείας προνοίας ἔπι κερῆσαι τοῖς πλέεσι· τὰ δὲ ἔργα παρ' ἑαυτοῦ πρὸς ἀπατήτω. καὶ ἡμεῖς τοίνυν δεδῶσθαι παρὰ τῆς θείας δεξιᾶς εἰδότες τῆ φύσιν τῆ περὶ τὴν ἀρετὴν ῥοπήν, σωτηρέσκωμεν τὰς πόλεις, ἕτως γὰρ ἀσίον ἐμετα τὸ τέλος.

Τιμοθέω ἀναγιώστη. γ.

Κρατῆρα λόγων, ἡ τῆ θεῆ σοφία, ᾧ φιλομαθέσασθε, τὰς θείας ἐκέρχασε γραφὰς, κρατῆρα, οὐ μέλιτος, οὐ γάλακτος, οὐκ οἴνου, ἀλλὰ παιδείας καὶ φιλοσοφίας πεπληρωμένον, καὶ θεοῖς χεῖρμασι ἐτεμμένον, ὅσπερ τοὺς χρωμένους εἰς ἀρετὴν καὶ εὐσέβειαν πρὸς πέπει, τῆ μὲν ἔπι γείων ἀμελεῖν παρασκευάζων, τῆ δὲ οὐρανίων εἶσω χερῶν. κρατῆρα, οὐ μεθόδους περιέχοντα, ἔδὲ σοφίσματα, οὐδὲ φυσιολογίας ἀτόμους καὶ ἀπείρους, ἀλλ' ἔργα ἀνδρῶν ὀνομαστοτάτων καὶ ἐνδοξοτάτων, οἷς ὁμοία καὶ παράτην καὶ λέγων, ἀρετῆς κόσμον ἔχεις· ἀλλ' οὐδὲ τῆ πῆμασάντων τὰς βίβας καὶ τὰς τιμωρίας ἀπεσιώπησεν, ὅπως μαθῶν, τὰ μὲν κελὰ ἔχεις εἰ θέλοις ζήλου, τὰ δὲ φαῦλα φεύγειν. ὅσον μὲν οὐδὲ χεῖρσιμον εἰς τὴν καὶ ἡμᾶς φιλοσοφίαν οὐκ τῆς ἔξωθεν παιδεύσεως, ὡς ἄρ' ἡ μέλιτι ἀρεφάμμος. πολλὰ γὰρ, εἰ χεῖρ τὴ ληθῆ λέγειν, ἀρετῆς ἐνεκεν πεφιλοσοφήησιν, τὸ λοιπὸν ἄσπαι χερῶν εἰ μάλιστα ὄρων αὐτὰς κατ' ἀλλήλων διαφύσιν κεκνηγῶτας πόλεμον. Αἰετοτέλης

ἐπιτέλης μὲν γὰρ ἑπανάστη Πλάτωνι. οἱ
φωικοί δὲ ὡς τῶν ἐφραζάντο. τοῖς
δὲ θείοις χρῆσμοῖς Διὸς βίβ' δὲ δ' αὐ-
τόν. ἔτι γὰρ καὶ ἐξ ὀκείνων, καὶ ὀκ-
τέτων ἀφελθῆναι, μέγα καὶ σαύτῳ
καὶ πᾶσιν ἔση χρῆμα. ἐπειδὴ δὲ βούλει
γινῶσθαι τί ὄσιν, Ἐκέρρασει ἡ σοφία τὸν
ἑαυτῆς οἶνον, καὶ δὲ ἦν ἀπίαν, ὄκ' ἄ-
κρατον αὐτὸν ὡρῆθηκε, μάνθανε δὲ ὀ-
λίγων πολλά τὰ θεῖα καὶ ὑπερφύη παι-
δέματα, λόγους καὶ ὡρῆδείγμασι
συναπκοῖς Ἐκέρρασει. ἔγ' ἀροῖόν τε ἦν
ἡμᾶς ἄλλως νοῆσαι. τί τὸ γοῦ ἔνωσιν
τῶν θεῶν νοημάτων, καὶ τῶν ὀπιγείων λό-
γων κρᾶσιν, ὄκ' ἀπεικίωτας Ἐκάλεισε.

uerfus hunc arma induerunt. Diuinis autē
oraculis per omnem vitæ cursum te peni-
tus trade. Sic enim & ab illis, & ab istis, vti
litem capiens, magna quædam res, & ti-
bi ipsi, & cunctis eris. Quoniam autem in-
telligere aues, quidnam istud sibi velit, Sa-
pientia miscuit vinum suum, quidque cau-
sa sit, quàm obrem non purum illud pro-
posuerit, paucis verbis multa accipe. Diui-
na & natura sublimiora documenta cor-
poreis sermonibus & exemplis tempera-
uit. Neque enim fieri poterat, vt alia ra-
tione ea intelligeremus. Quapropter diui-
narum cogitationum ac terrenorum ver-
borum coniunctionem, mixtionem ac tē-
perationem haud abs re appellauit.

Prout. 9i

Τῷ αὐτῷ. δ.

Eidem. 4.

Πολλά αἰεὶ ἔχον χεῖρας εἰς τὸ βῆ-
τὸν ἀποστολικόν, εἰ μὴ ἀπέστειλας μέ-
ζονα, ἢ κατ' ἐμέ ἐκάλεισε τυγχάνον-
τα, ἀ μὲν δὲ εἶναι τὴν σιωπῆν τιμῆσαι
ὑπερεκείνασε. πέπασο τοίνυν οὕτως
ἑσπαιῶν. τοὺς μὲν γὰρ ἀφραῖνοντας
ὑπὸ πῶτος. τοὺς δὲ ἐχέφρονας, ἐρυθρίαν
ὡρῆσκεινάσας. πλὴν ἀλλ' ἀποχρῆσ-
τῶς ὡρῆσκεινάσας, ὀλίγα περὶ τῆς ἀ-
ποστολικῆς εἰποιμὴ ρήσεως, τὸ, ἐχρῆ-
τοίνυν τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὄσ' ἐ-
κίνοισι ὀκείναι, διτῆν μοι δοκεῖ ἐννοῖαν
ἔχειν, ἢ ὑπὸ ἐχρῆτον τὸν θησαυρὸν τοῦ-
τον, τὰ τέτι τὸν οὐράνιον πλῆστον,
καὶ τὰ ὑπερφύη καὶ μέζονα τῆς
ἡμετέρας ἀξίας χεῖρσματα ἐν τῷ
θητῷ τέτῳ σάματι. ὄσρα κίνο, διχῶς
κλήθεντι, ἐπειδὴ ὡρῆσκει γῆς γέρονε. ἢ
ὄτι ἐχρῆτον τὸν πλῆστον τῆς θεῖας σό-
φίας ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς, εὐτελέσι καὶ
ιδιωτικῆς ἀξίεσι καὶ ὡρῆδείγμασιν
ἐμπεδισθέντων. ὄτι γὰρ τῶν διλοῖ, ἐ-
πῆρα γὰρ τῶν ἀπίαν, ἵνα ἡ ὑπερφύη τῆς
δωδμεως ἢ τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. οἱ
γὰρ ὄρωντες τῶς κήρυκας τοῦ λόγου, ἀ-
μαθεῖς μὲν ὄντας καὶ ιδιώτας καὶ ἀσθενεῖς.
ἐτίπλοντο γὰρ καὶ ἐλαύνοντο, πᾶν το γει-
ῶν ἰσχυρομένους δὲ καὶ νικῶντας, τὸν

Per multa habuiffem, quæ in Apostoli-
cum dictum scribere, nisi maiores, quàm
pro mea tenuitate, laudes ad me misiffes:
quæ etiam parum abfuit, quin vt filerem
effecerint. Quare desine quæso ad hunc
modū laudare. Nam alioqui & stultos i-
gnauos ac supinos reddes: & prudentibus
ac cordatis ruborem excitabis. Cæterum
quoniam fati à me admonitus es, de A-
postoli dicto pauca dicam. Hæc verba,
Habemus thesaurum hunc in vasis fictili-
bus, duplicem mihi sensum habere videtur:
Nimirum vel ad hunc modum, Ha-
bemus thesaurum hunc, hoc est, cælestes
diuitias, atque excellentia & dignitate no-
stra maiora beneficia, in mortali hoc cor-
pore, quod fictile optimo iure appellatum
est, quando quidem è terra extitit. Aut hoc
pactò: Diuinæ sapientiae opes in sacrosan-
ctis scripturis habemus, vilibus & abiectis
atque indoctis verbis & exemplis inclusas.
Nam quòd hoc significet, causam quo-
que mox subiunxit: vt sublimitas sit vir-
tutis Dei, & non ex nobis. Nam qui verbi
precones indoctos ac literarum ignaros
& infirmos esse conspiciebant (cædebantur
enim, atque vndique vexabantur &
exagitabantur) interim tamen victoriam
ac palmam adipisci, Dei gloriam prædi-

2. Cor. 4.

P iij